

A' ROMAI TSASZARI ÉS AP. KIRALYI FELSEG-
NEK KEGYELMES ENGEDELMÉVEL.

Indult BÉTSBŐL Kedden 25. Decemberben 1792.

B É T S.

Valamint a' holnapi u. m. Karátson 2-dik nap-
jan tartatni szokott, így szintén az 1-ső Ujj
észrendő napi innepi tzerimoniák, mindenekben a'
szokott módok lzerint fognak a' F. Udvar által
meg-tétettetni.

A' Béts Várolsa Komendánsa Lovas Gen. Gr.
Kinszny nem mégyen, a' mint beszéllették vólt, a'
táborhoz, hanem meg-fogja itt tovább-is a' maga
Komendánsi hivatalát tartani. — F. Marschal H.
Kinszky, a' mint haljuk meg-hólt Prágában.

Pestről azt írják, hogy a' Palatinus ö H.sége
már által költözven Budáról Pestre, a' H. Grasal-
kovits házában lakik, és a' F. H. Tanáts' ülései is
már Pésten tartatnak.

A' *Tsatázó piatzokról érkezett hireink most tsak igen rövidek — a' fontosabbatskák ezek: —* „

Herve 8. Déc. — Tegnap előtt itt *Limburgban* fél órányira *Hervétől* kemény tsatázás esett, melly a' napnak feljötétől fogva 10 óráig tartott. A' *Frantziák* serge valami 4 ezerig való emberekből állott, és sok ágyuji vóltanak. A' győzedelem előbb egy darabig kétséges vólt, de meg-érkezvén *Gr. Klerfe Gen. Liliennel* és *Diesbachal* együtt az *Austriaiak* segítségére, ezek akkor mindjárt győzedelmessé kezdenek lenni, és a' *Frantziáknak* visszafaladása olyan sebess vala, hogy az *Austriaiak* közülök 7 nél többet el nem foghatának. — 20 *Kompania* *Austriai* *Vadászok* magokat ezen tsatában igen jól viselték. (Kétség kívül ez a' tsata volt az, mellyben *Gr. Klerfe* a' *Frantziákon* győzedelmeskedett, és a' mellyről mi is már 2 közelebb költ leveleinkben emlékezetet tettünk vala.)

„ *Civitavechiából* a' *Pápa* leg főbb ki-kötő helyéből *Nov. 30* dikán ezt írják: — „ Ha a' *Frantziáknak* a' szél kedvezni fog, ugy honap vagy honap után *Frantzia* *Bombákat* szemlélhetünk; mivel az ő hajós *Sergeknek* egy része közel hajókázik hozzánk. „ — „ *Nov. 25* dikén *Austriai* *Gen. Caprara*, a' *Pápa* *Sergeinek* fő *Generálja* itt megfordulván, ennek alkalmatosságával hallattatott, hogy az ő plánuma szerint a' *Sz. Szék* szározon lévő *Sergeinek* száma 60 ezerre fogna pótoltatni, mellyek közzül 40 ezer az *Országot*, 20 ezer pedig *Roma* városát fogja őltalmazni.

Romából azt írják, hogy a' *Skutari* *Basának* egy *Követe* itt járván, 10 ezer fegyveres *Katholica* *Valláson* lévő *jobbágyait* ajánlotta a' *Sz. Szék* őltalmazására.

A' *Frankfurti* közönséges *Levelekből* azt a' még nem egészen kételkedésen kívül tétetett hirt olvasuk, hogy egy *Frantzia* *Sereg*, melly a' *Königsteini* várnak segítségére liető lépésekkel közelített, az

egyed-

egyesült Sergektől, a' Frantziáknak nagy vesztésével vizsgálva verettetett legyen.

Páris. — (Nemzeti Conventbéli dolgok.)

A' Frantzia Nemz. Convent a' helyett hogy a' minden felé folyó törvénytelen iszonyuságoknak elejét venni, a' bűnösöket meg-büntetni, és a' törvénynek földre lett tapodtatásából következő inség ellen illendő könnyebbségeket gondolni első kötelességének tartaná, ezeket mind tovább tovább halogatván, inkább az olyan emberek' gyűlölséges indulataiknak telyesítésére hajlott réa, a' kik minden polgári és emberi kötelességeknek, minden Virtus és Vallás-béli fundamentomoknak meg rontásával, melly szerint a' szerentsetlen Királyt véle született Jussaitól és Prærogativaitól, sőt végre szabadságától-is meg fosztották, meg nem elégedvén, már most egész dühösséggel azon vagynak, hogy az ő szentséges Szemellyét Itélő szék elejébe vonván, ha lehetséges lézen az ujj Frantzia Respublikat, a' leg iszonyubb bűnnel bélyegezzék-meg. Hijába vitatták mind ez ideig külömb külömb féle Oratorok az egyenelségnek, igazságának, a' dolgok mérséklésének, sőt a' Királyi Szemellynek az ujj *Constitutio* által meg-erősített meg-banthatatlanságának fundamentomos erősegeit; mert mind ezek azoktól, a' kik a' magok vad indulataikon kívül semmi egyéb törvényt nem ismérnek, el nyomattatván, Déc. 3-dikán meg határoztaték, hogy XVI-dik *Lajos* Itélőszék elejébe vonattassék, és az ő Itélő-birája a' *Nemz. Convent* legyen.

Ugyan ezen ülésben XVI dik *Lajosról Roberspierre* azt ítélte, hogy a' Köz. Társaság' élete, és XVI. *Lajos'* élete meg nem állhatnak együtt.

A' következő nap u. m. Déc. 4-dike egy bizonyosága vala annak, minémü igazságot lehelsen az olyan biráktól várni, a' k k a' magok indulataikat csak annyira sem tudják szelidíteni, hogy még csak az egymásnak tartozó tiszteletet sem adván-meg, minden alkalmatossággal indulatos tziwodásokra,

egyenetlenkedésekre, és egymásnak mutskolására fokadnak. Ez a' nap is tehát, rend kívül lármás ülésel telék el, ide járulván az is, hogy ekkor még a' Nemzeti Convent Palotájának kárjaiból néző sokaság-is magát a' dologba elegyítette, és (az enyire ditsértetett gondolkodás-béli szabadság mellett) előre meg határozaték: — „hogy mind azoknak büntetése, valakik Frantzia Országban a' Királyi vagy valami más ehez hasonló méltóságnak vizsgálását jóvasolni vagy próbálni bátorokodnának, halál légyen. „

Déc. 5-dikén a' *Tuillériában* (a' Királyi Kerthez tartozó Kastélyban) tanáltatott Levelekről tétetett jelentés a' *Conventben*, mellyekben a' két első Nemzeti Gyűléseknek sok tagjai belé bonyolódva lévén, ezek ellen még ezen ülésben vádló Dékrétomok készítettének. Világosságra jövén ezen Levelekből az is, hogy magát még a' nagy hirű *Mirabó* is a' megvesztegetetésnek gyanuja alá rekesztette vólt légyen, jóvasoltatott némellyektől, hogy az ő hamvai a' *Pánthéonból*, azon Templomból, a' hol a' mái Frantziáktól tisztetett nagy embereknek temető sírjai vagynak, és a' hová a' *Mirabó* hamvai is a' Frantzia Státus költségén vitettenek bé, ki-ásattásának, és az ő álló képe a' Nemzeti Convent Gyűlésének palotájából ki vitettésék. Felvévén mindazonáltal *Mánuel* az ő ügyét, megnyerte a' Conventől, hogy a' dolog még most tsak egy arra rendeltetett Commissionak meg vizsgálattás végett által adattatván, addig, a' meddig a' dolog egészfzen világosságra jöhet, az ő álló-képe fátyollal takartásék-bé.

Gen. *Dumurier* arról tudósította *Lüttichből* a' *Conventet*, hogy ha a' tábornak élése, költsége, 's több egyéb fogyatkozása-béli szükségéin minden haladék nélkült illendő segítés tétettetni nem fog, úgy ő helyette a' Frantzia Sergeken való fő vezérség adattásék másnak. Ezen panaszza *Dumuriernek* alkalmatosságot szolgáltatott arra, hogy a' *Conventben*

ventben a' hadi Commissáriusok tsalárdsággal vádoltasának, 's minden egyéb motskokkal gyaláztasának. *Chambon* így szollott a' többek között — hogy lehessen az, hogy a' Nemzet a' közelebb lefolyt 3 hónapok alatt, egyszer 198, az után 148, a' harmadik hónap alatt ismét 122 Milliónyi költséget tévén, a' tábor még is minden dologban fogyatkozást szenvedjen? — hová lettenek az Alsizignáták? 's a' t. — Végezetre meg határozaték, hogy a' hadi Minister adjon számot azon feleletéről, melyet *Dümuriernek* ezen Levelére küldött: a' hadi és Finantz Commissióra pedig réa bizattott, hogy a' Belgiumi Frantzia Sergeknek minden környülállásairól a' Convent előtt illendő tudósítást tégyen. — A' hadi Minister még ezen ülésben felolvasta a' maga *Dümurierhez* küldött feleletét, mellynek a' vala foglalátja, hogy az ő táborá' fogyatkozásának ki pótlására szükséges minden dolgok már útban vólnának.

Gen. Valence 2 Leveleket bocsátott Déc. 1-ső és 2-dik napjain a' *Namur* mellett fekvő Frantzia táborból a' Conventhez, mellyekben a' *Namuri* várnak bé-vételéről 's több egyéb hadi környülállásokról tészzen jelentést.

Anglia.

Az *Anglus Ministeriom* igen gyakran gyűléseket tartván, hogy az ő Tanátskozásai az Európai külső Statusok fennforgó környülállásaikat illessék, a' bizonyos: de hogy minémű részt kívánjon magának ezekből venni, és mennyire kívánjon ezekbe belé bonyolódni, még ez titokban vagyon. Azt sok *Anglus* közönséges Levelek erősítik, hogy a' tengeri hadi Cancellária a' múlt Nov. 28 dikán 16 *Linea* vagy első nagyságu hadakozó, és sok más ezekhez tartozó a'probb hajóknak, *Frégátoknak* 's a' t. készítésekre adott légyen parantsolatot. Mind ezen készületek azt okozzák, hogy a' közönséges hitelezés

lezés Angliában már is kifsebbedni, a' Státus hitelező papirofsai oltsódní, a' kész pénz pedig drágódní kezdett.

Azt is beszélík, hogy a' Ministeriom tagjai között is változás fogna történni: de még erről semmi bizonyos nem végeztetett. Sokan reméllík, hogy *Lord Loughborough* az *Oppositio* pártjáról elálván, már egy néhányszor meg jelent légyen a' Ministeriom üléseiben, és fő, vagy a' mint itt nevezik, *Nagy Cancellarius* fogna lenni. A' *Ministerialis* és az *Oppositio* pártján lévő közönséges Levelek meg egyezölög erősitik, hogy a' *Portlandi Hertzegnek* is javasoltatott volna a' Ministeriom pártiával való egyet értés, mellyre ezen Hertzeg a' mái világi környülállások miatt, hogy azon veszedelem, mellyet némely fundamentom nélkült való emberek, az *Anglus Constitutionak* meg zavarására készitenek, el fordittathalsék, igen hajlandónak is mutatná magát egyéb képpen, tsak hogy *Fox* tól, a' kinek fundamentomai a' *Minister Pitt* értelmétől még igen távol vagynak, meg-válni tellyességgel nem akarván, e' miatt ő is (a' *Portlandi Hertzeg*) a' Ministeriommal való egyet értésre bajoson léphetne réá. — Az Országban való zúgások (*dohogások*) azonban még mind tartanak, mellyek magokat az ugy nevezett *Revolutiós*- vagy *Constitutionalis* társaságoknak és *Revolutiós* irásoknak szaporodása és fokasodása által mutatják - ki. Ez okozta, hogy a' Státus Titoknakja *Lord Grenville* a' múlt *Nov. 24*-dikén a' Király nevében ujjabban is minden Angliai Grófságoknak előlljáróihoz egy *Pá-tenst* botsátván, minden Itélő székeknek és Magistratusoknak, a' Rébellis irások íróira és nyomtatóira való szoross vigyázást parantsolja. — Ugy tetzik mindazáltal, hogy azoknak az ujjítóknak száma, a' kik a' Parlamentomnak Reformáltatását, és a' *Frantzia Anarchiának Angliába* való által vitetetését szorgatják, koránt sem olyan nagy mint azoknak száma, a' kik az ő *Constitutiojokkal* megeléged.

elégedvén, minden veszedelmes ujittásoktól, kivált képpen pedig a' Frantziáknak veszedelmes példájoktól iszonyodnak, melly iránt nem tsak hogy a' Királyhoz minden felölli érkeznek a' tudósítások, hanem *Londonban* már egy olyan társaság is állított-fel, a' melly a' *Revolutios Társaságokkal* mindenekben ellenkező munkát fog tenni, és az egész Országban az ilyen *Anti-revolutios Társaságokat* igyekezi el szaporítani.

A' 4 ik *Décemberi Londoni* leg ujjabb tudósítások szerint azonban, a' nép között való zenebona, nevezetesen *Irlándiában, Scotiában* és magának *Angliának* Északi részeiben, annyira nevedett vala, hogy ennek hírére Nov. 30-dikáról *Déc. 1-ső* napjára virradó étzaka *Status-Tanáts* tartattatván, az *Anglus* szározon lévő *Sergeknek* fegyverbe való öltöztetése és öszve hivattatása meghatározaték. E' mellett egy *Királyi Pátens*-is téteték közönségessé, mellyben a' népnek szeme elejébe terjesztetik, melly szükséges legyen, a' közönséges boldogságnak fennmaradására, a' fegyveres *Sergeknek* ezen öszve gyűlése.

Minthogy az *Anglus* törvények szerint, a' *Király* a' *Parlamentomnak* egyezése nélkül a' közönséges hadi erőt nem szaporithatja, hanem ha azt a' környülállások, oly időben, a' midön a' *Parlamentom* öszve gyülekezve nintsen, szükségesé tanálják tenni, ekkor a' *Király* a' *Parlamentomot* 14 napok alatt öszve hívni köteleztetik: erre nézve egy második *Kir. Pátens* is tétettetik közönségessé, melly által a' *Parlamentom*, mellynek öszve gyűlése *Jan. 3 dikáig* elvala halasztatva, *Déc. 13-dikára* öszve hivattaték.

Ennek felette a' tengeren-is nagy készületek iránt téttenek rendelések, a' tengeri hadi *Cancel-lária* sok első nagyságu (*Linéás*) és könnyebb hadakozó hajóknak (*Frégátoknak*) fel-fegyverkeztetésére adott parantsolatokat; melly hajók 4 hónapi eleséggel rakattatnak meg. Valamint minden ki kö-

tő helyekben, így *Londonban* is *Verbuúló* házak állittatnak fel, és a' hajós legények (*Mátrorok*) fogattatása el-kezdődött, és egy *K. Pátens* tétettve e' végre is közönségesé, ebben az olyan hajós legényeknek, a' kik *Déc. 31* dikéig a' hajókon önként szolgálatot vállalnak, jutalom ígértetik.

A' *Tover* *Londonban*, melly most rész szerint fegyveres ház helyett, rész szerint pedig a' fogjoknak tömletzül szolgál, erősítettik, a' *Bánkó* ház mellett a' vigyázók szaporittatnak, és a' népnek lázzasztói a' leg-nagyobb keménység által zaboláztatnak. — Mind ezek a' környülállások ujjabban is azt okozták, hogy a' *Státus* papirosai oltsódnak, és a' kész pénz drágódjék.

Hollandia.

Hága 5. *Déc.* — A' *Frantziák* arra láttatnak tzelozni, hogy a' *Hollandusokkal* egyenetlenkedhesenek. Ezt nem tsak a' *Nemzeti Conventnek* azon *Dekretoma*, melly a' *Schelde* vizének megnyittatása felöll adattatott-ki, hanem már most az is nyilvánóságoson bizonyítja, hogy 5 nagyobb és aprobb *Frantzia* fegyveres hajók *Déc. 1-ső* napján ezen viznek tengerbe való szakadását valósággal is megnyitván, a' *Hollandusoknak* minden *protestátióji* ellen, hogy az *Antverpiai* várnak meg-vételét, a' melly már *Nov. 30* dikán meg-is esett vala, fíethetsék, a' *Schelde* vizén fel-felé indulának.

A' *Frantziák* *Generálja Sz. Eustache*, a' *Hollandusoknak* *Mástrichti* *Kormányozójoktól* azt kívánván, hogy 1500 zad magával ezen városon keresztül botsáttatnék, olyan feleletet veve, ezen városnak *Kormányozójától* a' *Heszszel Casseli* *Printztől*, hogy ezt a' *Frantziáknak* telyességgel meg nem engedheti. A' *Hollandusok* a' *Printznek* ezen tselekedetét helybe hagyták, meg-dítsérték, és több *Sergeket* is rendeltének *Mástricht* felé, olyan rendeléssel, hogy a' *Frantziáknak* állyanak ellene. -- A' későbbi tudósítások azonban azt erősítik, hogy a' *Fran-*

Frantzia Generális ezen kívánságára való válofzt a' *Hollandus* Rendektől el nem várván, a' *Hollandusok földére* réá nem lépett, hanem hogy az *Austriai Geldridra* 's nevezeten *Rüremond* alá, a' hol *Brüszszelnek* el foglaltatásától fogva az *Austr. Belgiumi* Kormányfzék múlat, elő nvomulhasson, a' *Hollandiai* határokon kívül a' *Mósa* vizén hidat készítettett. A' *Belgiumi* most nevezett Kormányfzék a' *Frantziáknak* *Rüremond* felé való közelittésének hírével Nov. 30 dikán a' *Véseli* várba a' *Kliviái* Hertzegségbe költözött által.

A' *Hollandusok*, hogy a' *Frantziák* bé-ütést megelőzhessék, a' mint leg ujjabban írják, *Hertzenbusch* vidékeit *Hollandiai* *Brabantziában* vizzel már el-borították, 's hasonlót fognak *Brédával* is nem sokára tselekedni.

Kolosvár Déc. 16 dikán. — Ma temetteték-el nállunk a' *Mú'sáknak*, minden szegényeknek és árváknak közönséges édes Annyok, ama néhai nagy Mátrona Gróf idösb *Bethlen Gergelyné* *Aszszony* ő Nga egész Uri pompával. Két *Prédikátorok* prédikállának temetési pompája felett, u. m. a' *Kolosvári* *Préd. T.* idösb *Intze Sámuel* Ur, és *Nagy Enyedi* *Professzor Herepei* Ur. Ez az *Aszszonyi* nemről az igazat hizekedés nélkül ki-mondotta; a' másik pedig az *Uraságoknak* tsak nem a' tsö-mörlésig hizekedett *Prédikációjában*. A' temetési pompája külömben ezen nagy Mátronának igen tisztességesen, és valósággal érdeme szerint ment véghez.

L E S S U S M U S Æ

In Obitum Clarissimi ac Doctissimi Viri Jos. Pétzeli.

Quid tibi vis fera Mors? quidnam his grassaris in oris?

Quid petis hinc? tibi quæ vana Trophœa paras?

Non satis est, qua Scaldis agit, magnusque Garumna,

Rhenus & ingentes Sangvinolentus aquas

Phrælia

Prælia dum fervent, tot perdi & perdere promptos
Mortales, regni Claustra subire tui?

Heic etiamne furis, pacata ubi cuncta, ubi degunt
Pacis cultores, & viget alta quies?

Ecquid *Pétzelius* potuit committere tantum?

Hunc ut sufferes, assereresque tibi?

Quid? nisi quod te non timuit, magnisque negavit,

Qui bene vixerunt, fata timenda viris:

Extendi docuit meritis, non tempore vitam,

Inque animos te hominum juris habere nihil.

Sed culpam removes: tabes diuturna quod ipsum,

Ipsa tibi in tumultum denique tradiderit.

Vana refers: Cædes, morbi, pestisque luesque,

Vel sunt insidiæ, vel tua Sæva manus.

Quid prodest igitur, nos Musas ab Jove natas

Palladaque e cerebro profiliisse Jovis?

Quid Jove Tymbræum cretum, herbarumque po-
tentem

Nosse Salutiferas applicuisse manus?

Si tamen illorum cultores, quos ego tales

Formavi, nigra nox obruit ante diem?

En horum e numero noster! jam funere raptus

Reddidit attonitum, qua patet, Elysiū.

Nam se crediderant, ut rumor pertigit illuc,

Visuros, superet qui duo Secla, Senem.

Interea obstupuere, stetit cum ætate Virili,

Nondum Sesquinovem Condita Lustra legens.

Quanta tamen scripsit! quæ non edenda paravit!

Pro multis certe Vatibus unus erat.

Ille etiam Francos, ille Anglos, Teutonas ille

Qui fuerant populi Lumina clara sui,

Hungarico dedit ore Loqui, fructusque per illum

Externos fecit Pannonis Ora suos.

Ille omnem ætatem prosa, Socco, atque Cothurno

Erudiit, mores instituitque Bonos.

Ille parum sibi, sed nobis quot Secula vixit,

Sedulus in vastis nocte dieque Libris?

Heu desiderium Pindi Josephe, gregisque

Atque Sodalitii magna ruina tui!

Sint,

Sint, ut erunt, qui dona tua pretiosa Sepulcro
 Figant, queis niteat, qui tegit Ossa, Lapis.
 Pars, et Apollinea, quod eras tam cultus ab arte
 Frondentis Lauri grandia ferta ferat.
 Sint, tumulum, cum tempus erit, qui floribus ornent,
 Atque tuas laudes ad tua busta canant.
 Ast ego, (nam dignum est) Supremum hoc Carmine
 munus

Perfolvo, Patria, spero, probante tua.
 Vita fuit, si spectentur tua scripta, laborque,
 Longa, brevisque tibi, longa, brevisque mihi.

*Ama nagy érdemü Hazafinak Tifzs. Tudós Pétzeli
 Jesef Ur Halálának meg-tisztelésére.*

Pétzeli Josef itt nyugoszik a' porba.

Oh melly sok Jajt, 's Virtust mondék-ki egy sorba!

Egy erős Olzlopa 's Díze a' Vallásnak

Egy belső 's leg első Barátja Pallásnak.

A' Köz Társaságnak egy nagy hasznu Tagja,

A' Szent Rendnek első nagyságu Csillagja,

A' Hazának egy leg gazdagabb Reménnye,

A' Tudománvoknak sok sugáru Fénnye,

A' Virtus örökös Baráttva és Társa,

A' Bűnnek Birája 's győzedelmes Mársa,

Egy leg-hivebb Barát, egy embert szerető,

Egy nyájjas 's mindennel magát kedveltető

A' köz nép öröme, a' Fő Rend szerelme,

A' sok árvák Attya, özvegek védelme.

Egy ékes pennáju és nyelvü Orátor,

Egy hiv, kegyes, tudós, serény Prédikátor

E' száznak, melly szülte egy nagy Ékessége

A' népnek, melly közt élt fő Gyönyörüsége.

Imé illy nagy számmal gyültek e' gyász Bóltba;

Illy sokan holtak meg ebbe az egy Hóltba,

Ez egy személlyben itt ennyi személly fekszik.

Illy sok névvel mellyik márvány kö ditsekszik?

Fojj hát szöke vize fojj le a' Dunának,

Zúgjad minden felé jaját a' Hazának,

Hirdesd hogy senkinek nem kedvez a' Halál,
Por vagy 's porrá léfzel: elő tsak azzal áll.
 'S a' Virtus sem boritt senkit olly pántzélba
 Hogy a' Halál nyila ne vehetőé tzélba.
 Az Élz, Hir, Nagy Erdem mind tsak gyenge pai's
 Külömben *Pétzeli Josef* élne ma-is.
 Élne, 's ez Orzágnak lett volna Nesztora,
 'S tisztelné a' jövő Század könyv zápora.
 Ennyi Virtusnak mik lettek már béri?
 Fájlallyák most Ötet nem tsak hiv Testvéri,
 E' Jó Atya fiak halálán kesereg
 Nem tsak egy nagy számu jó atya-fi sereg.
 Nem tsak árván maradt két kiseded magzattya
Atyám! édes atyám! zokogva jajgattya;
 Nem tsak hiv Özvegye járván külső gyászban,
 Jelenti melly nagy bú van ott benn a' Házban,
 Tudnillik szivébe; mellynek könyv-forrása
 Buzog, 's mint az özvegy Niobének Másza.
 Minden vigasztalást szivéből ki zárván,
 Lészsz Férje sirjánál hóltig siró márván.
 Nem tsak a' sok özvegy és árva sirattya,
 Annak Gyámola nints, ennek édes atya;
 Nem tsak a' jó embert betsülő Komárom
 Kiáltja fájlalva: „ Melly nagy az én károm!
 „ Pusztává változik, már leg-szebb szigetem,
 „ Mert lantyával edgyütt Ariont temetem,
 Hanem az általa ki adott sok Könyvek
 Tselekszik hogy érte tsorognak sok Könyvek.
 Minden féle Rendek sohajtyák Hazámba,
 'S az Öt' tisztelő fajt nem vehetni számba.
 Mellyhez im sohajtva én-is adok egyet,
 'S e' Por szemetskével nevelem e' hegyet.
 Az illy fajok ám a' leg jobb Orátorok.
 'S mellyek ezt érdemlik! bóldogok a' porok!
 A' Músák-is, kiket addig édesgetett
 Hogy a' Sejnén velek Dunát tseréltetett,
 Liliomot hintvén sirjára, könyveznek,
 A' mint vélszem észre vizsgálja igyekeznek.

Söt a' *Hir*, e' meg-hólt, régi gyors szolgája
Könyvezvén száz szeme, 's jajgatván száz szájja,
Le ment a' Halálnak tömlötzében hozzá,
'S Rab lántziról nemes nevét le oldozá.
Majd réz táblát vévén, 's vas pennát kezébe,
A' halhatatlanok sorába jegyzé be.
Látá ezt az *Érdem*, a' *Virtus Goéle*,
'S Pora felett Ő is Oszlopot emele.
Mellynek Márványára, hogy magát ki-írta,
A' *Jó Emlékezet*, e' Verseket írta:

„ Utazó! ki Hamva van itt meg-tisztelve
Ennyi könyvel? ha azt kérded idő telve.
„ Tudd-meg: egy fákjájé; ki a' Köz-Jó végett
A' Munkának író asztalán elégett,
Pétréli Josef e', kinek rövid élte,
A' Dávid nyoltzvannát (a.) tsak félig szemlélte.
De ha *Cálculusán* veted az *Érdemnek*
Még százain-is tul élt *Mathusalemnek*.

Írta a' meg hólnak egy leg szomorubb Ba-
ráttya *Kováts Josef*, *Körösi Prédikátor*.

(a.) 'Sólt. 90. 10.

A' *Jénai Tudományos Ujjságban* recenseált közelebb
Magyar 's Erdély Országgi Könyveknek folytatása.

5.) *Dissertatio politico publica, de regiae potestatis in Hungaria limitibus.* 1792. — 12 árkos, 8 ad rétben.

6.) *De Comitibus Regni Hungariae deque organisatione eorundem* *Dissertatio juris publici Hungarici.*

7.) *Ueber die häufigen Viehseuchen in Siebenbürgen, und den vorzüglichsten Mitteln solchen abzubelfen, von Martin Lange* der Arzn. W. Dr. des *Három-széker Comitats* *Physik.* *Hermannstadt* 1790. 20 lap 8-ad rétben.

Az *Ötödikről* jó hozzászason irnak a' Külföldi Tudósok, és nem győzik eléggé dicsérni. A' többek közt azt írják rólla, hogy sokat ér az a' kis Irás, és azt méltán lehet mindazoknak ajánlani, a' kik a' Magyar Ország' Statistikájának egy közönséges Ideáját akarják magoknak megszerzeni.

A' *Hatodikról* azt írják, hogy ez a' hasonlóképpen fundamentomos és tanítással tellyes Irás, valósággal ugyan attól az embertől származott, a' kitől az 5-dik szám alatt lévő *Dissertatio* származott. Mert itt ugyan azok a' *principiumok*, a' gondolatnak a' járása ugyan azok, a' matériáknak elintéztetéseiben ugyan az a' rend, és végezetre, ugyan az a' (egy kevésé el mellőzött) *Stylus*, és ki-nyomás van itt, a' melly vala az elebbeniben.

A' *Hetedikről*, — hogy egy két oldalon felelték sok jó dolgok vagynak öszve szoritva; sőt azt is írják, hogy Külföldön is hasznát lehetne ennek a' kis könyvetskének venni.

Jelentés.

Piszkei nevezetű Hellységben, melly is N. Körmárom Vármegyében a' *Budai* Posta úton *Neszmelli*, és *Nyerges-Ujfalusi* Postás helységek közt fekszik, lévő Vendég-fogadó jövő Januarius hónapnak 15-dik napján tartandó Kótya-vetyélés által a' többet ígérőnek hat egész elztendőkre, a' mellyek a' jövő *Szent György* napjától számláltatnak, fog kiárendáltatni. — Vagyon ezen Vendég fogadóban nyóltz szoba, 's tsak nem mind szépen ki írva, kamara, konyha, 's pintze elégséges, és mind jól el-készítve; — a' kotsi izinnyek, és istallók most ujjonnan a' leg jobb állapotba tétetvén olly bővségesek lesznek: hogy a' izámos utazókra nézve 60 lovak mindenkor el férjenek. — A' Vendég fogadós egész elztendő által saját borát, Serét, 's éget borát,

borát, 's más efféle italokat egyedül maga fogja ki-mérni, 's másra nem köteleztetik: tsak hogy az Arendáját két terminusokra anticipato le-tégye, és az épületet (a' mennyire tehetségében állani fog) minden kártól őrizze; a' kinek tehát a' ki-arendálására kedve vagyon, a' meg-irt helyen és napon meg-jelenni ne terheltesen.

Tudósítás.

Minthogy mi Ujjság-írók magunkat minden igyekezetiinkel, az érdeemes Közönségnek (Publicumnak) szolgálatjára kívánnjuk fel-áldozni, tehát mind azt valamiben közönséges vagy személyes hasznot 's könnyebséget szerezhetünk, Leveleinkben ki-hirdetni el-múlászthatatlan köteletségünknek tartjuk.

Mellyet tellyesíteni akarván, jelentetik most-is az érdeemes Közönségnek, hogy a' *Pándorfi*, szinte Ns Magyar Hazánk szélén T. *Moson* és *Schierszi* *Sopron* Vármegyékben fekvő *Pozsonból Sopron* felé *Horváth* és *Stiria* Országoknak menő Posta úton első fel-állításoktól fogva eddig még mindenkor edgyesítve vólt Ts. 's Királyi Posta állások (Statiok), a' Felsőbbeknek engedelmével mostanság egymástól el-választatván, mindenik a' leg-főbb szolgálat és az Közönségnek nagyobb meg-elégithetésére nézve, különös Posta-mester Urnak gondviselése alá adattatott: mellyet szemek előtt tartván a' nevezett állásokon lévő Ts. 's Kir. Posta-mester Urak, magoknak azon Uri, 's a' Publicum szolgálatjához meg-kivántató elégséges 's alkalmas lovakat is szerzettenek, 's egészsz biztatással ígérk, hogy az olly kedvetlen fogyatkozások, mellyeket eddig kiváltképpen az azon keresztül Postán menő felsőbb és alsóbb rendű érdeemes Utazók, néha a' hátráltatás miatt boszszankodva tapasztalhattak a' két Stációk.

Státióknak egy személy által volt Administratió ideje alatt, ez után történni nem fognak; sőt azon Státiókon, úttyoknak gyors folytatásában minden lehető megelégedést találni remélhetnek: kérettenek mindazáltal az olyan Uri utazók, kik azon Státiókon két vagy több Kotsikkal utazni izánde-koznának, azon Státiókra lejendő bizonyos el-ér-kezéseknek idejét meg-határozva, szokott előre küldendő futó tzedula által, a' ne talám meg-es-hető fogyatkozásnak el-távoztatásáért, ideje-korán meg jelenteni.

Nem külömben a' *Pándorfi* Ts. 's Kir. Posta hivatal részéről jelentetik az is, hogy az olly uta-zók, kik *Béts* felöll alá, vagy *Győr* felöll fel fe-lé utazván, úttyoknak hamarébb vóltaért alá vagy fel felé egyenesen *Pándorfon* keresztül, avagy más ezen Státióhoz három 's öt mértföldnyire Magyar Országban vagy Austriában a' Posta úton kívül fekvő helyekre szükségesképpen menni akarnának az illyenek a' *Pándorfi* Posta hivatal által, ha mi-dön oda érkeznek, mind alá, mind fel felé, úgy a' Posta úton kívül fekvő valamely helységbe igye-kezők-is kivánt tzieljokra, szokott Státió szerint va-ló fizetésért, úttyokban késedelem nélkül tulajdon meg-elégedésekig fognak elébb vitetetni, sőt ez útolsók ha a' mellékes helyeken soká nem izánde-koznak múlatni, onnan ujjabban a' Státióra visszra is hozattatnak a' hasonló fizetésért.

Jobbitás.

A' közelebb költ *Kurirunknak* 1607 dik oldalán, alollról fel felé olvasva a' 11-dik sorban, 1709 helyett kell olvasni: 1790-nt.